

Luskoviny a luštěniny v tropech a jejich význam pro zemědělství a výživu

Ing. Olga Leuner, Ph.D. (FTZ ČZU)

Organizace spojených národů prohlásila na svém 68. valném shromáždění rok 2016 Mezinárodním rokem luštěnin, přičemž koordinací souvisejících aktivit byla pověřena Organizace pro výživu a zemědělství (FAO). Mezi hlavní důvody, proč je luštěninám udělena tato prestižní pozornost, patří tato fakta: luštěniny jsou výživné a příznivé pro zdraví, přispívají k zajištění dostatečného množství potravin, posilují udržitelné zemědělství a přispívají adaptaci na klimatické změny a podporují biodiverzitu.

V České republice s jejím vnitrozemským podnebím mírného pásma a intenzivním zemědělstvím se z důvodů rentability a náročnosti luskovin pěstuje jen několik druhů (především hrách, lupina, bob). Naopak tropické oblasti typické svou biodiverzitou a diverzitou přírodních podmínek poskytují vhodné prostředí jak pro pěstování celosvětově významných luskovin (fazol, cizrna), tak méně známých druhů, která mají potenciál obohatit jídelníček i v České republice. Takovými druhy jsou například vigna čínská a podzemní, kajan indický nebo praskavec ledencový.

The 68th UN General Assembly declared 2016 the International Year of Pulses and the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) has been nominated to facilitate the implementation. The brief summary why pulses are granted this prestigious attention are: pulses are highly nutritious and they have health benefits, they foster sustainable agriculture and contribute to climate change adaptation and promote biodiversity.

Only a few species of pulses (mainly peas, lupines, broad beans) are grown in the Czech Republic with its inland climate of temperate zone and intensive farming; mainly due to profitability and high demands of pulses. Tropics, on the contrary, offers thanks to their biodiversity and almost versatile conditions suitable environment for wide range of pulses like worldwide known species (beans, chickpea) as well as less known species that have the potential to enrich the diet in Czech Republic. Such species are for instance cowpea, bambara beans, pigeonpea and winged bean.